

Raadsinformatiebrief¹

Onderwerp	Evaluatie van de aanpassingen aan de Czaar Peterstraat in Zaandam om overlast van bromfietsen tegen te gaan
Portefeuillehouder	G. Slegers
B&W besluit d.d.	24-01-2023

Aan de leden van de gemeenteraad Zaanstad,

Inleiding

Op 13 juli jl. (Verseon 2021/15500) 2021 en op 21 december 2021 (2021/27898) bent u geïnformeerd over de aanpak van overlast van onder andere brommers in de Czaar Peterstraat te Zaandam. In deze laatste raadsinformatiebrief is een evaluatie van de uitgevoerde werkzaamheden aangekondigd. De resultaten van de evaluatie willen wij graag met u delen. Er zijn verkeerstellingen uitgevoerd in de Czaar Peterstraat en op de Rozengracht. Daarnaast is een enquête gehouden in de straat waarbij bewoners naar hun ervaringen ná de werkzaamheden is gevraagd.

Toelichting

Het doel van de uitgevoerde maatregelen is de door bewoners ervaren overlast van bromfietsen en snorfietsen door de straat te verminderen. Naast herrie en te hard rijden was er ook regelmatig schade gemeld aan voertuigen (kapotte autospiegels, krassen etc).

In de eerste helft van 2022 is de inrichting van de straat aangepast met als doel de straat (nog) minder aantrekkelijk te maken voor doorgaand (brom-)fiets verkeer. Na een intensief onderzoeks- en participatieproces zijn de volgende maatregelen genomen:

- Entrees van de straat zijn aan weerszijden minder logisch vorm gegeven met de kanttekening dat de toegankelijkheid voor mensen met een beperking wel geborgd moet zijn;
- Ontmoediging van de bromfiets door de aanleg van drempels/discomfort aanbrengen.

Bij de vaststelling van het ontwerp en de uitvoering van de maatregelen is geprobeerd een balans te vinden tussen de verschillende tegenstrijdige eisen en belangen.

- De Fietsersbond hecht bijvoorbeeld aan een kwalitatief en fijnmazig fietsnetwerk en de gemeente heeft als doelstelling een goede bereikbaarheid van het centrum voor de fiets.
- De Rozengracht moet 2 dagen per week voor de warenmarkt beschikbaar zijn en is daardoor afgesloten voor verkeer.
- Barrières, zoals sluishekken is maar beperkt mogelijk vanwege eisen voor een goede toegankelijkheid voor mensen met een beperking (minimale doorgang voor een rolstoel).
- De toepassing van (bromfiets) drempels is niet op alle plekken mogelijk vanwege de (soms) slechte fundering van de woningen.

Tenslotte is het een realiteit dat controle op het inrijverbod voor bromfietsen, vanwege capaciteitstekorten bij de politie en handhaving en de daarmee samenhangende prioriteitstelling niet of slechts zeer sporadisch mogelijk is.

Met de bewoners en uw raad is afgesproken om na uitvoering het effect van de maatregelen te meten. In september 2022 is een meting uitgevoerd en in oktober 2022 is een mini-enquête onder de bewoners van de Czaar Peterstraat gehouden.

¹Op deze raadsinformatiebrief volgt geen actie van de Agendacommissie. Wanneer u een onderwerp hieruit wilt bespreken dan kunt u dit doen door een raadsinstrument in te zetten. Bijvoorbeeld een rondvraag (primair gericht aan het college van B&W of een agenda-initiatief (primair gericht aan de collega fracties)). Vermeld altijd in het raadsinstrument: wat u wilt bespreken inclusief een korte concrete toelichting.

Resultaten evaluatie

Volgens de metingen is er een duidelijke afname in aantallen fietsers en bromfietsers op de Czaar Peterstraat. Het aantal fietsers is op werkdagen circa 25% afgenomen in vergelijking met de voormeting en het aantal bromfietsen met circa 40%. De snelheid is iets afgenomen ten opzichte van de voormeting en het aantal (snelheids-) excessen is iets verminderd.

Enquête

Van de 80 woningen is van 28 woningen/huishoudens een enquêteformulier retour ontvangen. Een respons van 35%. Om de respons zo hoog mogelijk te krijgen zijn de formulieren persoonlijk opgehaald. Bewoners konden ook het enquêteformulier invullen en terugsturen naar de gemeente.

Aangenomen mag worden dat de meest betrokken en/of kritische inwoners de enquête hebben ingevuld. Circa 32% van de bewoners die de enquête hebben ingevuld merken een positief effect van de genomen maatregelen en een afname van het aantal weggebruikers. Het overige deel van de bewoners die de enquête hebben ingevuld geven aan geen effect waar te nemen. De afname van het aantal fietsers, bromfietsen en daling van de snelheid die uit de meting naar voren komt wordt door het overgrote deel van de respondenten niet waargenomen.

Conclusie

Het aantal fietsers en bromfietsers in de Czaar Peterstraat is gedaald. De maatregelen hebben een effect gehad op het gebruik/intensiteit door fietsers en bromfietsen. Hoewel de metingen anders uitwijzen, merkt een groot deel van de bewoners die de enquête hebben ingevuld geen verschil. Mogelijk is dit te verklaren door het geringe effect op het terugdringen van de snelheid. Dat vinden wij jammer, maar gezien de beperkte mogelijkheden en handhavingsmiddelen kiezen we ervoor om de huidige maatregelen in de straat in stand te houden en hieraan geen wijzigingen meer aan te brengen.

Algemeen

Sinds de uitvoering van de maatregelen is er bij de gemeente geen schade aan geparkeerde voertuigen bekend. Auto's die illegaal via het fietspad door de Czaar Peterstraat probeerden te rijden zijn niet meer voorgekomen.

In woonerven zouden fietsers en bromfietsen hun snelheidsgedrag moeten aanpassen aan de functie van het gebied. De ervaring leert dat de snelheid van maximaal 15 km/u lastig door maatregelen is af te dwingen. Ook is deze snelheid, zowel technisch als juridisch lastig handhaafbaar. Zeker voor de fiets.

Bewoners, politie en de gemeentelijke handhaving kunnen hierop slechts sturen door gedragscampagnes en handhaving via enkele stiptheidsacties waarbij ook op andere zaken wordt gecontroleerd. (verlichting, voertuig en helmplicht etc)

Financiële en juridische consequenties

Er zijn geen juridische en financiële consequenties met betrekking tot de evaluatie

Aanpak/uitvoering

Het is niet mogelijk om de overlast op de korter termijn verder te verminderen tenzij de gemeente de straat afsluit. Het is begrijpelijk dat dit de wens is van een deel van de bewoners maar een dergelijke maatregel is niet in het algemeen belang. (fijnmazig fietsnetwerk, verdringing naar andere straten waar meer verkeer ongewenst is etc.)

In het Zaanse Mobiliteitsplan is verder aangegeven de kwaliteit van de oost-west fietsroutes verder te verbeteren. Bij de uitvoering van deze maatregelen is de verwachting dat het gebruik van de Czaar Peterstraat door zowel fiets als bromfiets verder daalt.

Bewoners dringen op een versnelling van deze maatregelen aan. Het verbeteren van de fietsroute op de Vinkenstraat staat gepland na de bouwactiviteiten in deze straat. Voor de milieu-zone voor bromfietsen is nog geen planning bekend. De gemeente is van plan om deel aan de campagne "Bezorg Veilig" om de verkeersveiligheid en overlast van bezorgen door bezorgdiensten te vergroten.

Door een de vermindering van het fiets en bromfietsverkeer is resultaat geboekt. Het technische en fysieke deel van het project is met deze evaluatie afgerond. Voor de bewoners is van belang dat het verbeteren van de oost-west fietsverbindingen niet verder vertragen en er regelmatig handhavingsprikacties plaats vinden.

Betreft

Actieve informatievoorziening naar aanleiding van een aankondiging in een eerdere raadsinformatiebrief.

Bijgaande stukken

Memo nameting Czaar Peterstraat 2023/472

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Zaanstad,

drs. J. Hamming, burgemeester

Digitaal ondertekend door burgemeester drs. J. Hamming op 24-01-2023

drs. I. Stroet, Loco-gemeentesecretaris

Digitaal ondertekend door loco-gemeentesecretaris drs. Stroet op 24-01-2023

Memo

Onderwerp: Nameting Fietstellingen Czaar Peterstraat / Rozengracht Zaandam
Datum: 08-11-2022
Versie: 1.0
Status: Definitief

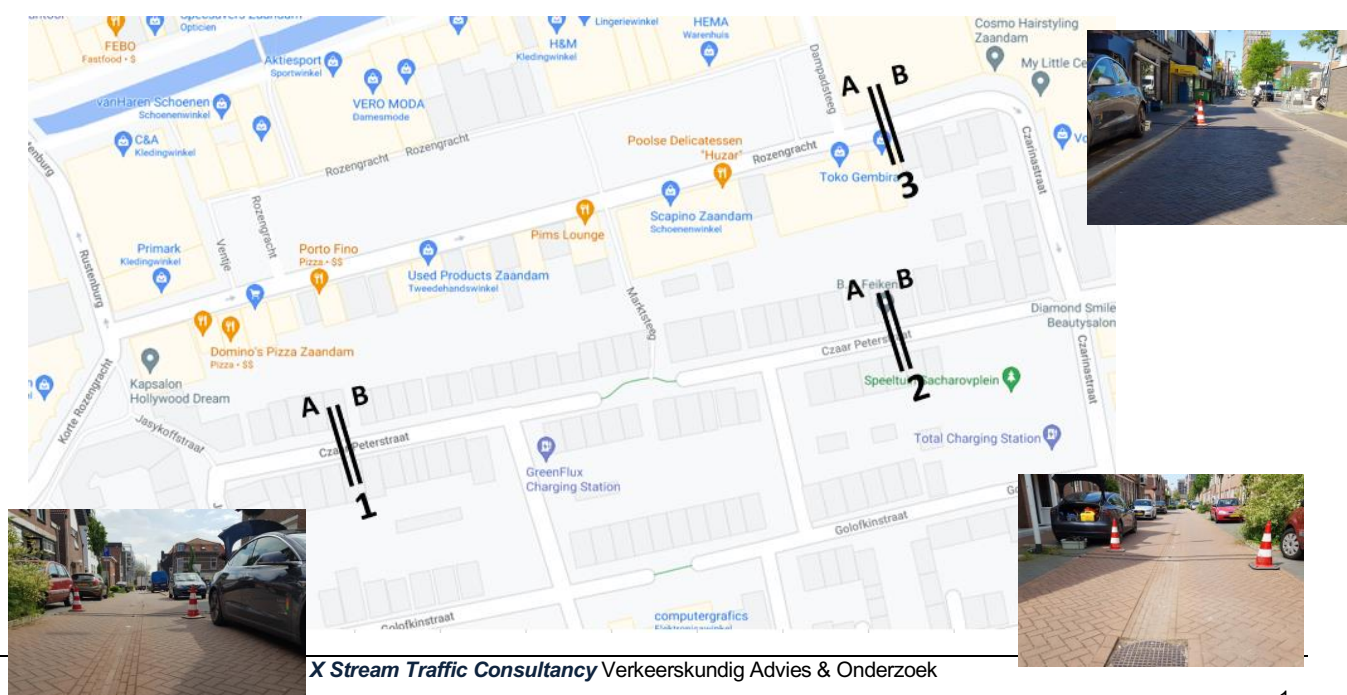
Inhoudsopgave:

1. Inleiding	1
2. Telresultaten	2
3. Vergelijking met referentiewaarden	8
3. Conclusie	9

1. Inleiding

In opdracht van de gemeente Zaanstad heeft *X Stream traffic Consultancy* een aantal verkeertellingen uitgevoerd die specifiek gericht zijn op het tellen van (brom)fietsers en scooters. De tellingen hebben plaatsgevonden op de Czaar Peterstraat en de Rozengracht in Zaandam. Er heeft een voormeting in juni 2021 en een nameting september 2022 plaatsgevonden. In de tussenliggende periode zijn er door de gemeente Zaanstad verkeersmaatregelen getroffen om met name de snelheid van het (brom)fietsverkeer te beperken.

In de onderstaande afbeelding zijn de tellocaties weergegeven:

Op de tellocaties zijn alle gepasseerde voertuigen geregistreerd. Van elk voertuig zijn een groot aantal statistieken waaronder de wielbasis en snelheid vastgelegd. Met deze gegevens kunnen nadere analyses worden uitgevoerd naar het gebruik van de weg.

In deze memo zijn de belangrijkste resultaten weergegeven.

2. Telresultaten

Intensiteiten

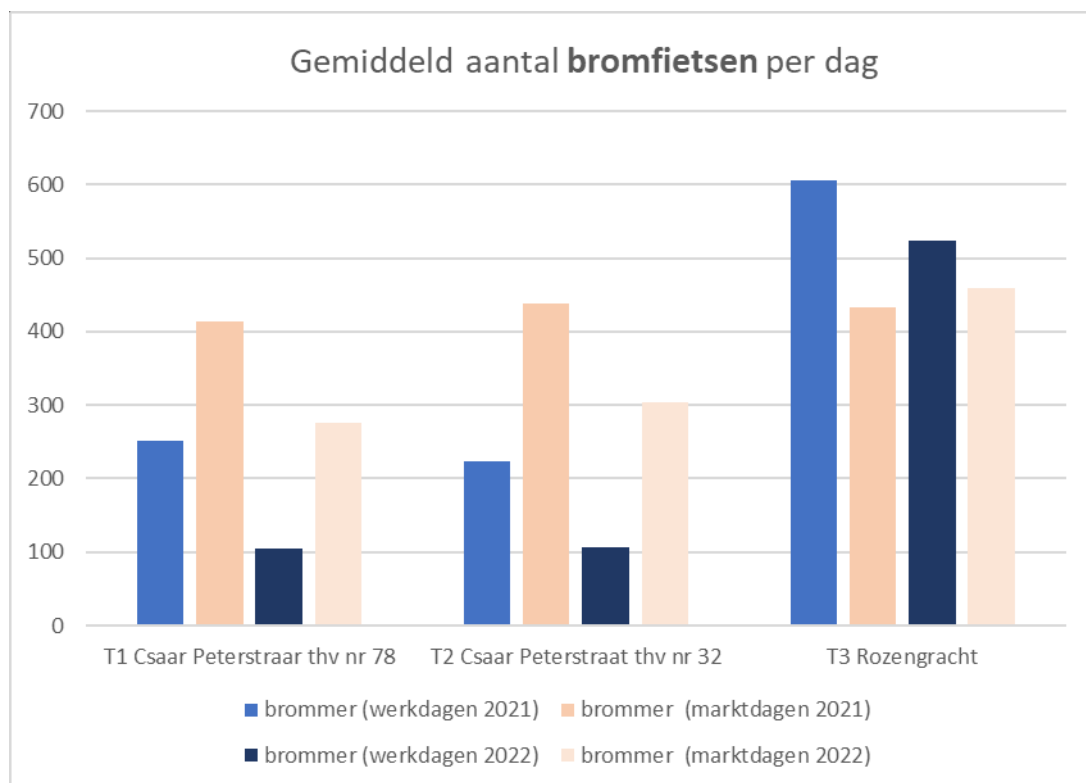
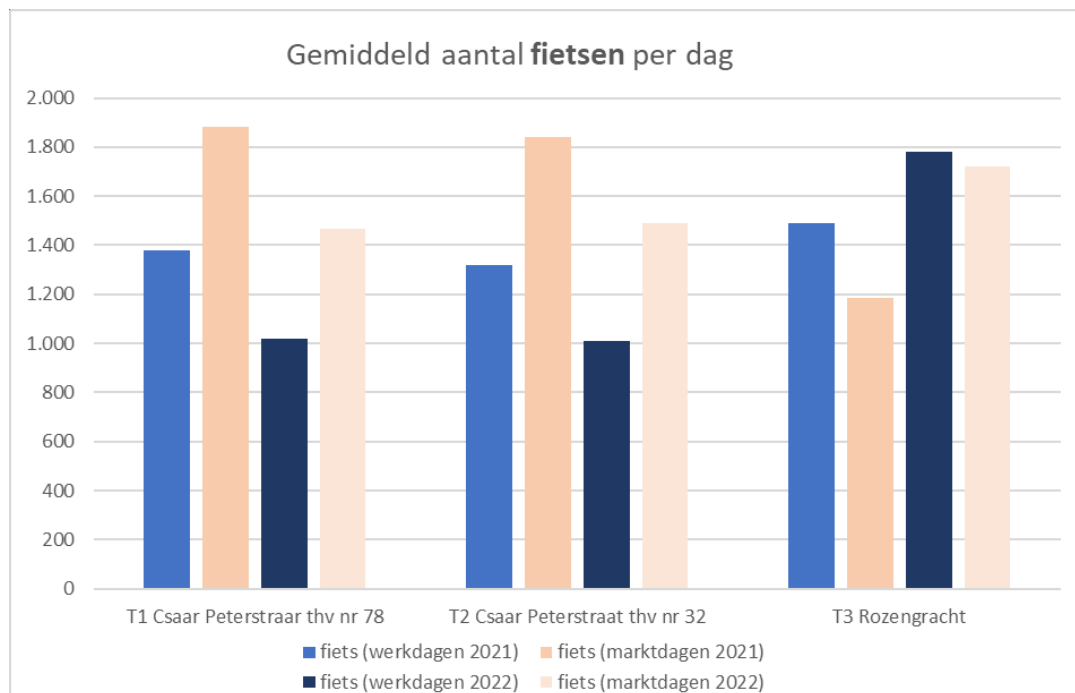
Voor de drie meetpunten zijn in onderstaande tabellen de telresultaten weergegeven van de (brom)fietsers. Hierbij is onderscheid gemaakt in werkdagen en marktdagen (donderdag en zaterdag)

	Voormeting juni 2021		
	T1 Czaar Peterstraat thv nr 78	T2 Czaar Peterstraat thv nr 32	T3 Rozengracht
Werkdagen	1.629	1.592	2.097
Fietsers	1.377 (84,5%)	1.318 (82,8%)	1.491 (71,1%)
(brom)fiets	251 (15,5%)	274 (17,2%)	606 (28,9%)
Marktdagen	2.297 (+669)	2.278 (+736)	1.618 (-479)
Fietsers	1.883 (81,9%)	1.840 (80,8%)	1.185 (73,2%)
(brom)fiets	414 (18,1%)	438 (19,2%)	433 (26,8%)

	Nameting september 2022		
	T1 Czaar Peterstraat thv nr 74A	T2 Czaar Peterstraat thv nr 32	T3 Rozengracht
Werkdagen	1.124	1.118	2.305
Fietsers	1.021 (90,8%)	1.011 (90,4%)	1.782 (77,3%)
(brom)fiets	104 (9,2%)	107 (9,6%)	523 (22,7%)
Marktdagen	1.741 (+617)	1.793 (+675)	2.181 (-124)
Fietsers	1.465 (84,1%)	1.490 (83,1%)	1.722 (79,0%)
(brom)fiets	276 (15,9%)	303 (16,9%)	459 (21,0%)

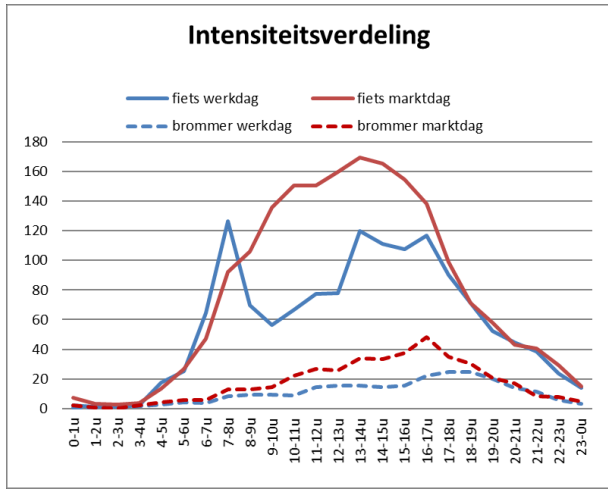
De intensiteit is in 2022 op vrijwel alle meetpunten afgenomen. De afname is het grootst op de Czaar Peterstraat. Opvallend is dat de (brom)fiets intensiteit op marktdagen op de Czaar Peterstraat fors hoger ligt. Er is op die dagen duidelijk sprake van een verschuiving van de verkeersstromen.

In de onderstaande grafieken zijn de verschillen weergegeven:

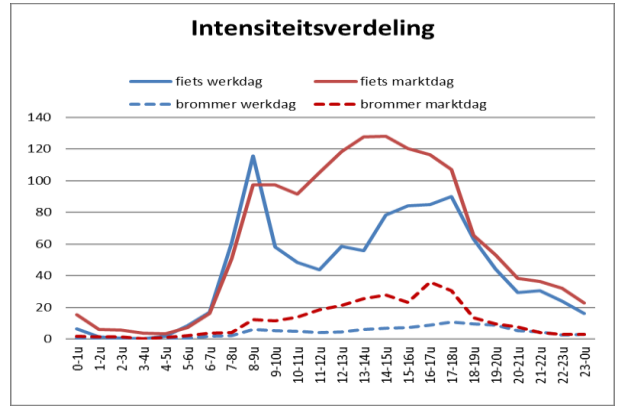

In de onderstaande grafiek zijn de verschillen in de dagpatronen weergegeven:

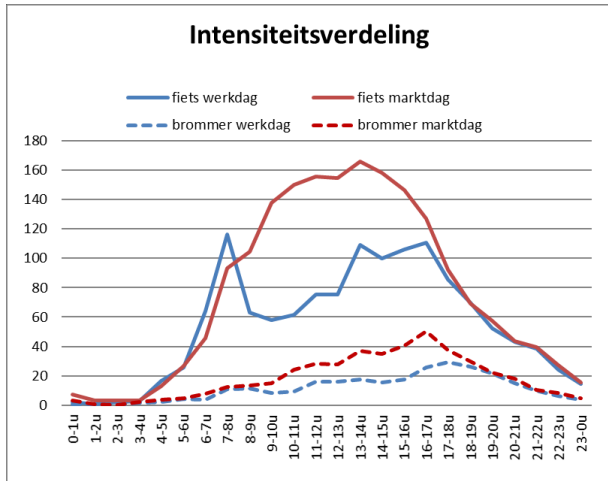
Voormeting T1 Czaar Peterstraat thv nr 78

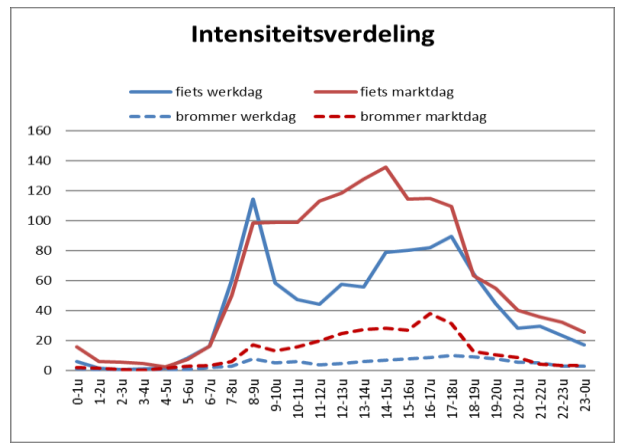
Nameting T1 Czaar Peterstraat thv nr 74A

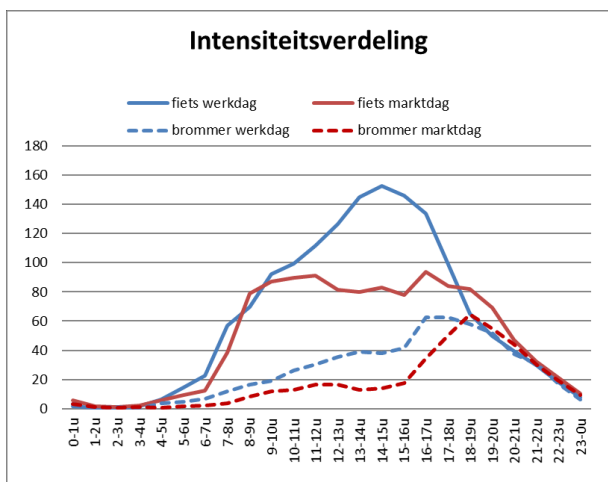
Voormeting T2 Czaar Peterstraat thv nr 32

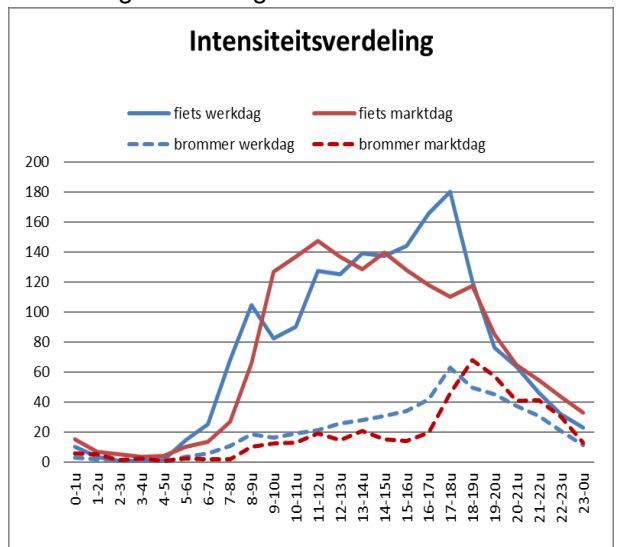
Narmeting T2 Czaar Peterstraat thv nr 32

Voormeting T3 Rozengracht

Nameting T3 Rozengracht

Snelheden

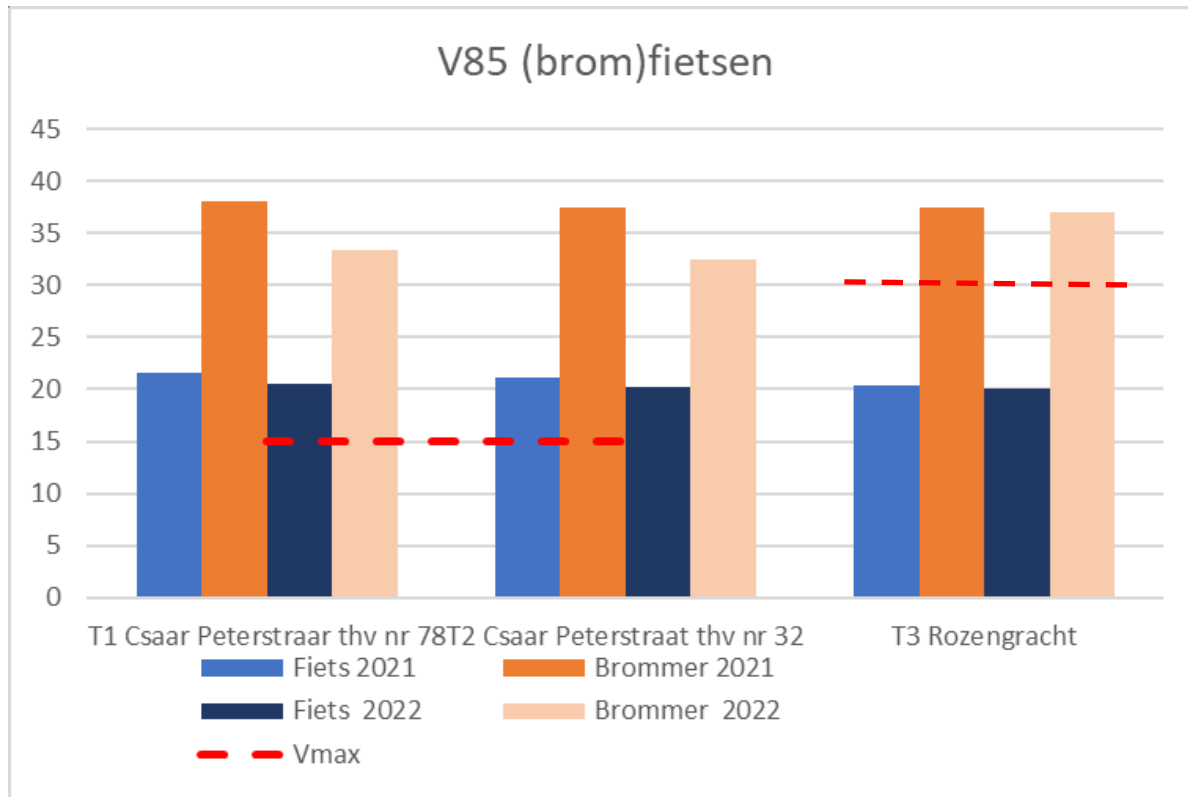
Voor de telpunten is de gemiddelde snelheid en de V85 berekend. Dit is de snelheid die door 85% van de gemeten (brom)fietsers **niet** wordt overschreden. De overige 15% van het verkeer rijdt sneller dan deze snelheid. De V85 is een belangrijke maat voor het bepalen van de gereden snelheid op een weg. Daarnaast zijn het aandeel te hard rijdende (brom)fietsers bepaald en zijn de veel te hard rijdende (brom)fietsen (excessen > 45 km/h) geselecteerd.

In de onderstaande tabellen staan de snelheden weergegeven:

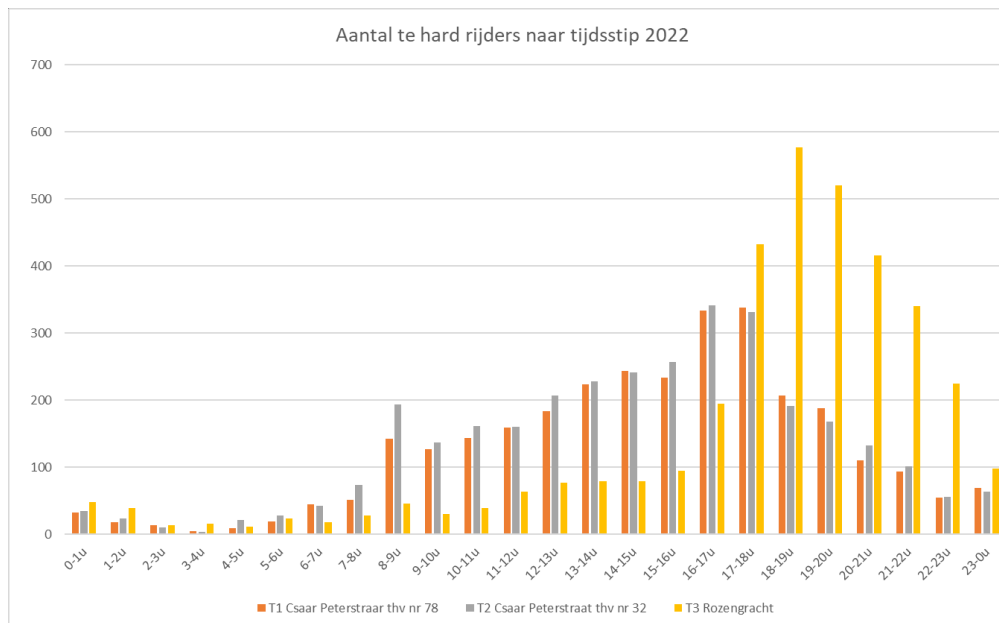
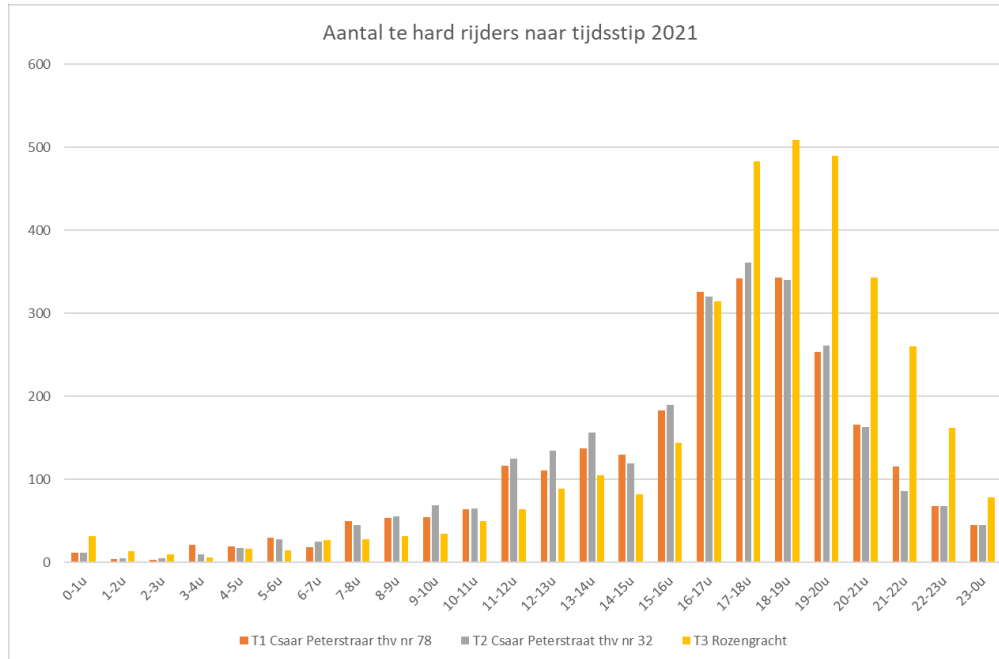
Fietsen	Voormeting juni 2021		
	T1 Czaar Peterstraat thv nr 78	T2 Czaar Peterstraat thv nr 32	T3 Rozengracht
Vgem	17,2 km/h	17,0 km/h	15,8 km/h
V85	21,5 km/h	21,1 km/h	20,3 km/h
% te snel	67,1% (15km/h)	66,8% (15km/h)	1,3% (30km/h)
> 45 km/h	0,3 per dag	0,9 per dag	0,9 per dag
Fietsen	Nameting september 2022		
	T1 Czaar Peterstraat thv nr 78	T2 Czaar Peterstraat thv nr 32	T3 Rozengracht
Vgem	16,6 km/h	16,5 km/h	15,4 km/h
V85	20,5 km/h	20,2 km/h	20,1 km/h
% te snel	64,2% (15km/h)	64,7% (15km/h)	0,9% (30km/h)
> 45 km/h	0,0 per dag	0,0 per dag	1,0 per dag

Brommers	Voormeting juni 2021		
	T1 Czaar Peterstraat thv nr 78	T2 Czaar Peterstraat thv nr 32	T3 Rozengracht
Vgem	30,3 km/h	29,7 km/h	28,6 km/h
V85	38,1 km/h	37,4 km/h	37,5 km/h
% te snel	97,7% (15km/h)	96,2% (15km/h)	45,4 % (30km/h)
> 45 km/h	1,0 per dag	1,5 per dag	25 per dag
Brommers	Nameting september 2022		
	T1 Czaar Peterstraat thv nr 78	T2 Czaar Peterstraat thv nr 32	T3 Rozengracht
Vgem	25,5 km/h	25,5 km/h	27,8 km/h
V85	33,4 km/h	32,5 km/h	37,0 km/h
% te snel	93,9% (15km/h)	92,8% (15km/h)	43,7 % (30km/h)
> 45 km/h	0,2 per dag	0,3 per dag	14 per dag

In de onderstaande grafiek is de V85 nader uitgewerkt. De V85 van de brommers is overal structureel hoger dan de maximum snelheid. De V85 van de fietsers ligt in het 15km/h gebied iets hoger dan de maximum snelheid.

Er is voor de bromfietzers gekeken naar het tijdstip van de te harde rijders. Hieruit blijkt dat de meeste te harde rijders worden geregistreerd tussen 16 en 19 uur. In de onderstaande grafieken is dit weergegeven voor 2021 en 2022. (NB: door de langere telperiode in 2022 zijn de aantallen hoger)

Een groot deel van de excessen (harder dan 45km/h) vindt na 19:00u plaats.

4. Vergelijking met referentiewaarden

Doel van het nemen van (infrastructurele) verkeersmaatregelen is voornamelijk het verlagen van de rijsnelheid en het aandeel brommers op de Czaar Peterstraat. Om te beoordelen of de genomen maatregelen voldoende effect hebben zijn er een aantal criteria opgesteld waarop gescoord kan worden:

Intensiteit fietsverkeer				
10% minder fietsers = goed tussen 10 en 5% = matig minder dan 5% = slecht				
Werkdagen	Voormeting	nameting	verschil	beoordeling
T1 Czaar Peterstraat nr 78	1.377	1.021	-25,9%	Goed
T2 Czaar Peterstraat nr 32	1.318	1.011	-23,3%	Goed
Marktdagen	Voormeting	nameting	verschil	beoordeling
T1 Czaar Peterstraat nr 78	1.883	1.465	-22,2%	Goed
T2 Czaar Peterstraat nr 32	1.840	1.490	-19,0%	Goed

Intensiteit bromfietsverkeer				
25% minder bromfietsers = goed tussen 25 en 10% = matig minder dan 10% = slecht				
Werkdagen	Voormeting	nameting	verschil	beoordeling
T1 Czaar Peterstraat nr 78	251	104	-58,6%	Goed
T2 Czaar Peterstraat nr 32	274	107	-60,9%	Goed
Marktdagen	Voormeting	Nameting	verschil	beoordeling
T1 Czaar Peterstraat nr 78	414	276	-33,3%	Goed
T2 Czaar Peterstraat nr 32	438	303	-30,8%	Goed

Snelheid fietsverkeer				
V85 < snelheid meting 2021 = goed V85 > snelheid meting 2021 = matig V85 > 25km/h = slecht				
Werkdagen	Voormeting	nameting	verschil	beoordeling
T1 Czaar Peterstraat nr 78	21,5	20,5	-1,0	Goed
T2 Czaar Peterstraat nr 32	21,1	20,2	-0,9	Goed

Snelheid bromfietsverkeer				
V85 10-25km/h = goed				
V85 25-30km/h = matig				
V85 > 30km/h = slecht				
Werkdagen	Voormeting	nameting	verschil	beoordeling
T1 Czaar Peterstraat nr 78	38,1	33,4	-4,7	Slecht
T2 Czaar Peterstraat nr 32	37,4	32,5	-4,9	Slecht

Excessen				
Geen excessen <0,1 per dag = goed				
Wel excessen 0,1-1,0 per dag = matig				
Wel excessen >1,0 per dag = slecht				
Werkdagen	Voormeting	nameting	verschil	beoordeling
T1 Czaar Peterstraat nr 78	1,0	0,2	-80%	Matig
T2 Czaar Peterstraat nr 32	1,5	0,3	-80%	Matig

4. Conclusies:

Ten aanzien van de metingen kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- De intensiteit op de **Czaar Peterstraat** is flink gedaald. Vooral fietsers zijn verdreven naar de Rozengracht. Brommers lijken een andere route te kiezen (geen grote toename op de Rozengracht).
- De snelheid op de Czaar Peterstraat is afgenomen. Voor het fietsverkeer met 1 km/h en het bromfietsverkeer met 5 km/h. Dit is echter voor het bromfietsverkeer niet voldoende om onder de gewenste V85-waarde van 30km/h te komen.
- De excessen zijn fors gedaald op de Czaar Peterstraat met ruim 80%. Dit is echter niet voldoende om onder de gewenste streefwaarde te komen 0,1 exces per dag.
- Het snelheidsgedrag over de dag genomen is gelijk gebleven. In de avondspits tussen 16 en 19 uur rijden de meeste bromfietsen te hard